

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-19

השופט אליקים רובינשטיין

القاضي اليكيم روبينشتين

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19

رئيس لجنة الانتخابات المركزية للكنيست ال-19

ירושלים, י"ח בטבת תשע"ג

31 בדצמבר 2012

החלטה בעניין קביעת רצף שידורי בחירות בטלוויזיה וברדיו

א. סעיף 15(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 קובע כלהלן:

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יקבע, לאחר התייעצויות עם אותה ועדה, את הזמנים שיוקצבו לכל אחת מרשימות המועמדים לשם שידור תעמולת בחירות ברדיו, למעט תעמולה מטעם רשימה לבחירתה של רשימת מועמדים אחרת לקראת יום הבחירות לכנסת; לכל רשימת מועמדים יינתנו 15 דקות, ולכל רשימת מועמדים שהוגשה על ידי מפלגה שהיא סיעה בכנסת היוצאת – 4 דקות נוספות לכל חבר שלה בכנסת".

ב. סעיף 15(ב) לחוק דרכי תעמולה קובע כלהלן:

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יקבע, לאחר התייעצות עם אותה ועדה ועם המנהל הכללי של רשות השידור, את הזמנים שיהיו מוקדשים לשידור של תעמולת בחירות בטלוויזיה, את שילובם במערכת הרגילה של שידורי הטלוויזיה ואת הזמנים שיוקצבו לשם כך לכל אחת מרשימות המועמדים; לכל רשימת מועמדים יינתנו 7 דקות, ולכל רשימת מועמדים שהוגשה על ידי מפלגה שהיא סיעה בכנסת היוצאת – 2 דקות נוספות לכל חבר שלה בכנסת".

ג. סעיפים 15(א) ו-15(ב) קובעים, איפוא, את הזמן הכולל המוקצב לשידורי בחירות לכל רשימת מועמדים, והם שותקים באשר לאופן חלוקת זמן זה בתקופה שנקבעה בחוק דרכי תעמולה לשידורי בחירות ברדיו ובטלוויזיה – 14 הימים שלפני מועד הבחירות. בהחלטתי מיום 6.12.12 קבעתי, כי שידורי הבחירות ישודרו גם בגלי

צה"ל. בהחלטתי מיום 9.12.12 קבעתי את זמני השידור של שידורי הבחירות בכל אחת מרשתות השידור.

ד. ביום 25.12.12 פנה עו"ד יגאל זאבי, בשם רשימת ארץ חדשה – החזית להפלת שלטון ההון בראשות אלדד יניב ורני בלייר, בבקשה לקבל את הקריטריונים לפיהם משוכצות הרשימות לשידור.

ה. הנושא נבדק איפוא, ואתאר בקצרה את עיקר תולדותיו. במערכות בחירות קודמות, ועד מערכת הבחירות הנוכחית, נקבעו מיקומי הרשימות בתשדירי הבחירות בטלוויזיה וברדיו על ידי נציגי הרשימות הגדולות, אשר קבעו את סדר שידור התשדירים, ובכלל זאת את הרשימה שתפתח וזו שתסיים את יום השידורים. עד לשנת 2003 היה נהוג, כי ביום השידורים הראשון תשדרנה רשימות אשר הוגשו על ידי מפלגות המיוצגות על ידי סיעות בכנסת היוצאת, אולם משנת 2003 – בהחלטתו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16, השופט (כתארו אז) מ' חשין, השתנה נהוג זה, וכל רשימה החפצה בכך משדרת ביום השידורים הראשון; אופן קביעת סדר התשדירים לא השתנה. אף השנה נקבע הסדר בראשונה על פי המסורת האמורה בידי ועדת המשנה לשידורים (סגני יושב ראש הועדה). סברתי לאחר הבדיקה כי ראוי לאפשר (ככל הניתן) שיוניות בנושא הרצף. נזכור כי מתחילה – על פי קביעת המחוקק – יתרון משמעותי לרשימות המיוצגות על ידי סיעות בכנסת היוצאת, על פי גודלן.

ו. קוימה – בהתאם לחוק דרכי תעמולה – התייעצות עם חברי ועדת הבחירות המרכזית. במשאל שנערך בין חברי הועדה בימים 30-31.12.12 הודיעו מיעוט חברי הועדה כי הם סומכים ידיהם על כל החלטה שתצא מתחת ידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, ומרבית חברי הועדה הודיעו כי הם תומכים בהותרת ההסדר שנהג עד כה על כנו. בישיבת נשיאות הועדה שהתקיימה ביום 30.12.12 צידדו גם סגני יושב ראש הועדה שנכחו בישיבה – חבר הכנסת יובל צלנר, חבר הכנסת דוד רותם ומר יהודה אבידן – בהותרת ההסדר הישן על כנו, בבחינת "מנהג ישראל דין הוא" (להבדיל). במכתבו מיום 31.12.12 ציין סגן יושב ראש הועדה, חבר הכנסת אופיר אקוניס, כי המסורת שהייתה נהוגה עד כה "צריכה להישאר על כנה".

ז. לאחר ששקלתי את הדברים ואת העמדות שהובעו, לא ראיתי טעם משפטי להנצחת ההסדר ששרר, והחלטתי, מכוח הסמכות הנתונה לי לפי חוק דרכי תעמולה, כי הדרך ההוגנת והשוויונית ביותר לקביעת סדר שידור התשדירים היא באמצעות עריכת הגרלה. ההגרלה תיערך הן באשר לזהות הרשימות הפותחות והמסיימות כל משבצת שידור נתונה, והן באשר לרצף השידורים בין תשדיר הפתיחה ותשדיר הסגירה.

ח. והנה, ככל שהדברים אמורים בהגרלה באשר לזהות הרשימות הפותחות והמסיימות את משבצת השידור, ככלל יש לכאורה להגריל את הרשימות מתוך מספר הרשימות המתמודדות בבחירות לכנסת. כלומר – אם מתמודדות 34 רשימות, צריכים להיות 34 פתקים בהגרלה. עם זאת, ונוכח ראשוניותה של החלטה זו ואינטרס ההסתמכות של רשימות ותיקות המיוצגות בכנסת היוצאת, לרבות קביעה שנעשתה בוועדת המשנה על פי מסורת קיימת, החלטתי כי במערכת הבחירות הנוכחית תיערך ההגרלה באשר לפתיחת משבצת שידור נתונה וסיומה מתוך מספר יחידות השידור הכולל של כלל הרשימות באותו יום. לדוגמה – אם במשבצת שידור מסוימת לרשימה פלונית שלוש יחידות שידור, תהיה היא זכאית בפעם זו לשלושה פתקים בהגרלה.

ט. למען נקיון הדעת, תיערך ההגרלה על ידי הממונה על השידורים ואנשי המחשוב בנוכחות רואה חשבון מטעם הוועדה המרכזית ואיש הייעוץ המשפטי בוועדה.

י. החלטה זו תועבר לידי באי כוח הרשימות המתמודדות.

ניתנה היום, י"ח בטבת התשע"ג (31.12.12).

אליקים רובינשטיין

שופט בית המשפט העליון

יושב ראש ועדת הבחירות

המרכזית לכנסת ה-19